

PROTOKOL O IZVAJANJU ALPSKE KONVENCIJE IZ LETA 1991 NA PODROČJU VODA

PROTOKOL "VODA"

Predlog

Mednarodne komisije za varstvo Alp

CIPRA-International
Im Bretscha 22, FL - 9494 Schaan
T ++423 237 40 30 F ++423 237 40 31
cipra@cipra.org { HYPERLINK "<http://www.cipra.org>" }

Preambula

Zvezna republika Nemčija

Francoska republika,

Italijanska republika,

Kneževina Lihtenštajn,

Kneževina Monako,

Republika Avstrija,

Švicarska konfederacija,

Republika Slovenija

kot tudi

Evropska skupnost

so se v skladu s svojimi nalogami po Konvenciji o varstvu Alp (Alpska konvencija) z dne 7. novembra 1991 in da bi zagotovile celovito politiko varstva in trajnostnega razvoja alpskega prostora,

zaradi izpolnjevanja svojih obveznosti iz drugega in tretjega odstavka 2. člena Alpske konvencije,

ker se zavedajo, da je alpski prostor občutljiv in pomemben za vso Evropo in je po geologiji, geomorfologiji, podnebjju, vodah, rastlinstvu, živalstvu, krajini in kulturi edinstvena kot tudi raznovrstna dediščina ter da njegov visokogorski svet, doline in predalpski svet sestavljajo okoljske enote, katerih ohranitev ne more biti zgolj naloga alpskih držav,

ker se zavedajo, da so Alpe življenjski in gospodarski prostor za tam živeče prebivalstvo, hkrati pa so kot evropski vodni zbiralnik izjemnega pomena za zunajalpska območja, ter da je

zato trajnostno ravnanje z vodo, ki je za življenje neogibno potreben vir, izrednega ekološkega in družbenogospodarskega pomena,

ker se zavedajo, da imata tamkajšnje prebivalstvo kakor tudi prebivalstvo izven alpskega prostora, ki je odvisno od alpskih vodnih virov, pravico razpolagati z zadostnimi količinami pitne vode visoke kakovosti ter da je oskrba z vodo temeljna naloga pogodbenic,

ker se zavedajo, da voda ni običajno tržno blago, ampak je dediščina, ki jo je treba kot tako varovati, braniti in z njo ustrezno ravnati,

ker se zavedajo, da je treba vodo za prehranjevalne, energetske, proizvodne, prevozne, prostočasne in rekreativne namene rabiti tako, da sta pri tem zagotovljeni funkcionalnost vodnega krogotoka ter dinamika krajine in tal,

ker se zavedajo svoje odgovornosti, da morajo v splošnem interesu vodne vire in ekološko funkcionalnost voda ohranjati ter jih izboljšati, kjer je to potrebno,

ker so prepričane, da je voda kot prvina, a tudi kot vodna telesa tista dobrina, ki jo je vredno varovati in ima vedno večji pomen z gospodarskega vidika, kar vpliva tudi na prebivalce, ki živijo vzdolž voda,

ob spoznanju, da so vodni viri na območju Alp izjemno pomembni kot življenjski prostor raznovrstnega živalstva in rastlinstva,

ker se zavedajo, da je varstvo voda nujno potrebno za ohranjanje kakovosti pitne vode kakor tudi za zagotavljanje vitalnosti voda in njihove biotske raznovrstnosti,

ker se zavedajo, da je treba ohraniti še razpoložljive naravne in sonaravne vode,

ker se zavedajo, da je varstvo izvirov temeljnega pomena za vodno bilanco,

ker se zavedajo, da znotraj območja Alp obstajajo velike podnebne in geomorfološke razlike in temu ustrezno različne odtočne razmere pri tekočih vodah kakor tudi različne potrebe pri rabi ter da imajo posegi v odtočni režim tekočih voda posledice na čezmejni ravni tako znotraj kot tudi izven alpskega prostora,

ker se zavedajo, da imajo samo zdravi in stabilni gozdovi ter neokrnjena barja in močvirja vsestranski pomen zaradi svoje retencijske vodne kapacitete,

ker so prepričane, da je ekološko naravnan vodni režim za trajnostno varstvo pred poplavami velikega pomena za vsa porečja, ki sežejo daleč v alpsko predgorje,

ker so zaskrbljene zaradi vpliva, ki ga imajo na vodno bilanco podnebne spremembe, pogojene z naraščanjem emisij toplogrednih plinov,

ker so prepričane, da je treba gospodarske interese uskladiti z ekološkimi zahtevami,

ker so prepričane, da mora imeti tamkajšnje prebivalstvo možnost opredeliti svoje lastne zamisli o družbenem, kulturnem in gospodarskem razvoju in sodelovati pri njihovem uresničevanju v okviru veljavne državne ureditve,

ker priznavajo dejstvo, da se porečja številnih tekočih voda v alpskem prostoru razprostirajo čez ozemlje več držav ter da je mogoče določene probleme reševati le na čezmejni ravni in da morajo zato alpske države skupaj sprejeti ustrezne ukrepe,

sporazumele, kot sledi:

I. poglavje

Splošne določbe

1. člen

Cilji

(1) Namen tega protokola je varovati, ohraniti in zagotavljati trajnostno rabo vodnih virov, vodnih sistemov in vodnih ekosistemov na območju uporabe Alpske konvencije.

(2) V okviru teh ciljev se upoštevajo zlasti:

- a) vsi vodni viri:
 - tekoče vode in vse druge površinske in podzemne vode v tekočem ali trdnem stanju,
 - atmosferska voda,
- b) vsi vodni ekosistemi ter kopenski ekosistemi in mokrišča, ki so glede potreb po vodi neposredno odvisni od vodnih virov ali vodnih ekosistemov, kot tudi ledeniki in snežišča,
- c) vse dejavnosti, katerih posledica je raba vodnih virov ali poslabšanje stanja vodnih virov, še zlasti:
 - dejavnosti za oskrbovanje gospodinjstev z vodo in odvajanje odpadnih voda,
 - kmetijstvo in gozdarstvo,
 - ribogojstvo,
 - obrt in industrija,
 - promet,
 - vodna energija,
 - prostočasna dejavnost (turizem, športni ribolov),
 - poselitvena dejavnost,
- d) vsi kakovostni in količinski vidiki, zlasti z oziroma na:
 - zajezitvena jezera in druge nadzemne in podzemne zbiralnike,
 - preusmerjanje in prestavljanje vodotokov,
 - odvzem in transport vode,
 - regulacija površinske vode kot posledica zbitosti tal,
- e) dogodki, ki jih povzročijo delovanje vode in imajo lahko za ljudi škodljive učinke, zlasti:
 - poplave,
 - močne/katastrofalne padavine,
 - plavajoči led,
 - plazovi,
- f) nezadostni vodni viri in problemi, povezani s sušo,

(3) ukrepi za varovanje, ohranjanje in upravljanje voda upoštevajo načelo preprečevanja, previdnostno načelo, načelo povzročitelja ter načelo uporabnika, pri čemer je vsem zagotovljena pravica do zadovoljevanja osnovne potrebe po vodi.

2. člen

Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo cilje tega protokola upoštevale tudi pri izvajanju svoje politike na drugih področjih.

3. člen

Definicije

V tem protokolu se uporabljajo naslednje definicije:

- a) Vodni viri: voda v vseh značilnih agregatnih stanjih (tekočem, trdnem in plinastem) in na vseh njenih nahajališčih.
- b) Vodni sistem (hidrografski sistem): obsega površinsko in podzemno vodo ter atmosfersko vodo na kopnem ali v ozračju na določenem delu območja ali na celotnem območju, na katerem se uporablja Alpska konvencija.
- c) Vodni ekosistem: funkcionalna in strukturna povezanost rastlinstva, živalstva in neživega okolja na enotnem in prostorsko razmejenem območju, na katero vpliva in jo omejuje voda kot stalen ali občasno delujoč dejavnik.
- d) Atmosferska voda: padavine, megla in oblaki.
- e) Voda v trdnem stanju: sneg in led v začasni ali trajni obliki (stalno zamrznjeno zemljišče ali permafrost).
- f) Vode: vse stoječe ali tekoče vode, ki so na površju zemlje, in vse vode pod zemeljskim površjem, npr. podzemne vode, viri in zbiralniki podtalnice, voda, ki je v neposrednem stiku s podtaljem, skalne in kraške vode, globinske vode (mineralni izviri, arteške vode).
- g) Aluvialna ravnica (loka): območje, na katerem ledeniška, rečna in jezerska voda v ravninskem delu prihaja v neposreden stik s kopnim in za katero je značilno nihanje vodne gladine. Voda učinkuje na habitat s poplavljanjem ali posredno prek podtalnice.
- h) Poplavno območje: zemljišče, ki ga občasno in za različno dolgo obdobje poplavijo vode, s tem pa lahko prispevajo k ohranjanju naravne dinamike tekočih in stoječih voda ter k varstvu pred poplavami.
- i) Porečje: območje kopnega, s katerega ves površinski odtok teče prek zaporedja potokov, rek in jezer v določeno točko vodotoka.
- j) Raba vode: storitve za rabo vode (odvzem, zajezitev, shranjevanje, obdelava in distribucija površinske in podzemne vode ter zbiranje in obdelava odpadne vode) kakor tudi katera koli dejavnost, ki pomembno vpliva na stanje vode.
- k) Onesnaževanje: neposredno ali posredno spuščanje snovi ali toplote v ozračje, vodo ali tla zaradi vpliva človekovih dejavnosti. Lahko škoduje zdravju ljudi ali kakovosti

vodnih ekosistemov ali kopenskih ekosistemov, ki so neposredno odvisni od vodnih ekosistemov, poškoduje materialno lastnino ali škoduje ali posega v uživanje in druge dovoljene rabe okolja.

- l) Razvrednotenje vodnih virov, vodnih sistemov in vodnih ekosistemov:
 - vsaka oblika onesnaženja ter funkcionalno in strukturno spreminjanje ekosistema, ki sta posledica človekovega delovanja in nanj negativno vplivata, kakor tudi
 - vsako količinsko ogrožanje pretoka v vodotoku ali vodnem zbiralniku, ki je posledica rabe (uravnavanje in preusmerjanje vodnega toka).

4. člen

Temeljne obveznosti

(1) Države se zavezujejo, da bodo varstvo, ohranjanje, izboljšanje stanja in rabo vodnih virov, vodnih sistemov in vodnih ekosistemov urejale skladno z načelom preprečevanja, previdnostnim načelom, načelom povzročitelja in načelom uporabnika ter z načeli trajnostnega razvoja. Da bi dosegle ta cilj, morajo na podlagi najboljših razpoložljivih tehnik in novih dognanj znanosti preprečiti vsako obliko škodljivega vplivanja na vodne vire, vodne sisteme in vodne ekosisteme, njihovo rabo izvajati učinkovito in razumno ter skladno s kriteriji trajnostnega razvoja pri rabi naravnih virov kakor tudi zmanjšati njihovo negospodarno rabo.

(2) Upravljanje s tekočimi vodami od njihovega izvira do ustja temelji na osnovnih ekoloških načelih. Ukrepi za varstvo, ohranjanje in rabo vodnih virov, vodnih sistemov in vodnih ekosistemov morajo, kolikor je le mogoče, preprečiti poslabšanje njihovega stanja.

(3) Da bi vsem alpskim prebivalcem zadovoljili osnovne življenjske potrebe in jim omogočili dostop do vode, mora biti prednostna naloga alpskega prostora zagotavljanje zadostnih količin pitne vode. Za oskrbovanje s pitno vodo so odgovorne osebe javnega prava, ki samostojno izvajajo storitve oskrbe z vodo ali pa jih podeljujejo tretjim osebam.

(4) Trajnostna raba vodnih virov predvideva zlasti rabo vode v takem obsegu, ki bo ustrezal tako potrebam prebivalstva na območju Alp in izven njega kakor tudi potrebam po ohranjanju okolja.

(5) Stroške izvajanja ukrepov za preprečevanje, zajezev in zmanjšanje škode in negativnih vplivov na vodne vire plača povzročitelj obremenitve (načelo povzročitelja). Stroške storitev za rabo vode krije tarifni sistem za vodo (načelo uporabnika). V tem smislu mora biti cena vode prilagojena stroškom financiranja, virov in okolja ter socialnim potrebam prizadetega prebivalstva.

5. člen

Sodelovanje teritorialnih skupnosti in drugih uporabnikov

(1) V okviru veljavne državne ureditve vsaka pogodbenica določi najustreznejšo raven usklajevanja in sodelovanja med neposredno prizadetimi institucijami in teritorialnimi skupnostmi z namenom, da pospeši skupno odgovornost, zlasti izkoristi in razvija skupno sodelovanje pri izvajanju politike do voda v gorskih območjih ter iz tega izhajajočih ukrepov.

(2) Teritorialne skupnosti in decentralne ustanove, ki jih to neposredno zadeva, kakor tudi drugi zainteresirani subjekti, ki se ukvarjajo z rabo vodnih virov, sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja te politike in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne ureditve.

6. člen

Mednarodno sodelovanje

Pogodbenice se dogovorijo:

- a) da bodo skupaj presojale politični razvoj na področju voda in zagotavljale medsebojno posvetovane pred sprejemanjem odločitev, ki so pomembne za izvajanje tega protokola,
- b) da bodo s čezmejnim sodelovanjem vseh pristojnih oblasti, zlasti pa regionalnih uprav in lokalnih teritorialnih skupnosti, zagotavljale uresničevanje ciljev in ukrepov, določenih v tem protokolu,
- c) da bodo pospeševale izmenjavo znanja, izkušenj in skupnih pobud z mednarodnim sodelovanjem med raziskovalnimi in izobraževalnimi ustanovami, vodnogospodarskimi in okoljskimi organizacijami kot tudi organizacijami in inštitucijami, ki jih neposredno zadevajo problemi varstva in rabe voda, zlasti še med mednarodnimi komisijami za varstvo rek ter med občili.
- d) Projekte za izgradnjo infrastrukture na območju voda je treba usklajevati in se o njih dogovarjati. Vsaka pogodbenica se zavezuje, da bo pri projektih, ki imajo znaten čezmejni vpliv, najkasneje po predložitvi presoj opravila predhodna posvetovanja s pogodbenicami, ki jih to zadeva.

II. poglavje

Posebni ukrepi

7. člen

Inventarizacija

(1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo tri leta po uveljavitvi tega protokola predstavile stanje na področju voda v skupni podatkovni zbirki po naslednjih elementih:

- a) površinske vode,
- b) podzemne vode,
- c) vodni ekosistemi,
- d) ledeniki,
- e) območja, za katera je bilo določeno, da potrebujejo posebno varstvo zaradi varovanja njihove površinske in podzemne vode ali ohranjanja habitatov in vrst, ki so neposredno odvisni od vode:
 - naravne in sonaravne vode ali odseki voda,
 - območja za odvzem vode, namenjene za prehrano ljudi,
 - območja, določena za varstvo gospodarsko pomembnih vodnih živalskih in rastlinskih vrst,
 - vode, namenjene rekreaciji, in kopalne vode,
 - območja, občutljiva na hranila,
 - območja, določena za varstvo habitatov ali vrst, pri katerih je ohranjanje ali izboljšanje stanja vode pomemben dejavnik za njihovo varstvo.

(2) Ta poročila je treba objaviti in redno dopolniti najmanj vsakih šest let.

8. člen

Načrtovanje

(1) Pogodbenice v skladu s prostorskim in krajinskim načrtovanjem sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi bodo zagotovile ohranitev in izboljšanje naravnega in sonaravnega življenjskega okolja prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst ter strukturnih prvin naravne in kulturne krajine vzdolž vodnih teles.

(2) Ob upoštevanju načel trajnostne rabe voda izdelajo pogodbenice načrte rabe voda in načrte varstva pred poplavami, v katerih so označene tudi aluvialne ravnice in poplavna območja.

Pogodbenice označijo območja, ki so namenjena za proizvodnjo pitne vode, območja, ki so hidrogeološko in hidrološko ogrožena, ter območja, ki so ogrožena zaradi erozije. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo prepovedale pozidavo na poplavno ogroženih in retencijskih območjih.

(3) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zagotovile možnosti za dejavno vključevanje naravovarstvenih organizacij in drugih zainteresiranih v procese načrtovanja.

9. člen

Ukrepi za varstvo kakovosti vode

(1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo varovale vodne vire in zmanjšale onesnaževanje vodotokov. Zaradi ohranjanja kakovosti vode in njenega izboljšanja, kjer je to potrebno, se pogodbenice zavezujejo, da bodo optimalno izvajale obdelavo odpadnih voda, ki bo temeljila na najboljših razpoložljivih tehnikah. Varovanje izvirov in njihovih porečij se zagotovi z označitvijo zadostnega števila velikih zavarovanih območij.

(2) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zagotavljale in po potrebi izboljševale stanje vodnih ekosistemov. Zavezujejo se, da bodo varovale podzemne vode, vire in zbiralnike podtalnice, vodo, ki je v neposrednem stiku s podtaljem, skalne in kraške vode, globinske vode (mineralni izviri, arteške vode).

(3) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo sprejele potrebne ukrepe za varstvo izvirov in voda pred škodljivimi vplivi, ki nastajajo zlasti zaradi vnašanja snovi iz kmetijske dejavnosti v tla in vode, zaradi pronicanja odpadnih voda v tla, zaradi odtoka s površine prometne infrastrukture, zaradi umetnih zbiralnikov vode in hidroelektrarn ali zaradi deponij. Uporaba dodatnih snovi za umetno zasneževanje je prepovedana.

(4) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zmanjšale obremenjevanje vodnih virov, ki ga povzročajo škodljive snovi v zraku. Spodbujajo sonaravno gojitev gozdov, da bi tako dosegle čim boljši učinek filtriranja in zadrževanja vode.

10. člen

Ukrepi za varstvo ekologije voda

(1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo varovale vodotoke kot habitate in območje biotske raznovrstnosti. Uravnavanje in preusmerjanje naravnih in sonaravnih voda ni dovoljeno. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo tam, kjer je to mogoče, izvedle renaturacijo razvrednotenih odsekov voda in spodbujale ukrepe, ki ohranjajo biotsko raznovrstnost in rečnemu toku zagotavljajo več prostora. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo tam, kjer je to mogoče, odstranile obrežna zavarovanja, ki škodljivo vplivajo na naravno okolje, oziroma jih nadomestile s sonaravnimi hidrotehnično-gradbenimi ukrepi. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo poskrbele za ureditev tamponskih con med vodnimi okolji na eni ter urbaniziranimi in obdelovalnimi površinami na drugi strani.

(2) Pogodbenice pri hidroenergetskih objektih ter preusmeritvah in prestavitvah vodotokov zagotovijo ekološko funkcionalnost vodotokov in celovitost krajine z izvedbo ustreznih ukrepov, kot so določanje minimalnih pretočnih količin, ohranjanje naravne odtočne dinamike in dinamike trdnih snovi, izvajanje predpisov za zmanjševanje umetnih nihanj vodne gladine in zagotavljanje prehodnosti poti za živali. Pogodbenice spodbujajo okoljsko certificiranje hidroelektrarn v skladu z najvišjimi standardi. Ti standardi so obvezen pogoj za podelitev nove koncesije za rabo vode ne glede na velikost objekta.

(3) Pogodbenice zagotavljajo, da se občasno praznjenje zadrževalnih bazenov izvede tako, da ne učinkuje škodljivo na ekosisteme in naravne procese.

(4) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo na podlagi novih dognanj znanosti spodbujale ponovno naseljevanje, razmnoževanje in razširjanje samoniklih prostoživečih živalskih in samoniklih, rastišču ustreznih rastlinskih vrst, da bi tako izboljšale ekologijo voda, če pri tem ne bo prišlo do nesprejemljivih učinkov na človekove dejavnosti. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo preprečevale naseljevanje novih živalskih in rastlinskih vrst. Pri tem lahko predvidijo izjeme, če je tako naseljevanje potrebno za določene rabe in ne bo negativno učinkovalo na naravo in krajino.

11. člen

Zavarovana območja

(1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo v skladu z njihovo namembnostjo ohranjale, urejale ter po potrebi razširjale obstoječa območja varstva voda, kot so npr. zaščitene tekoče in stoječe vode, loke, krajine naravno ohranjenih gorskih rek, povirja, barja in drugi vlažni habitati, ter po možnosti oblikovale nova zavarovana območja. Sprejemale bodo vse ukrepe, potrebne za preprečevanje nastajanja škode ali uničevanja zavarovanih območij.

(2) Pogodbenice sprejmejo ustrezne ukrepe za ustanovitev biosferne mreže rečnih krajin na državni in čezmejni ravni. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo usklajevale cilje in ukrepe za čezmejno zavarovana območja.

(3) Pogodbenice spodbujajo ustanavljanje varovanih in mirnih območij vzdolž voda kot habitatov za prostoživeče živalske in rastlinske vrste. Prizadevajo si, da se v teh območjih zagotovi potreben mir za nemoten potek ekoloških procesov, značilnih za te vrste, in omejijo ali prepovejo vse oblike rabe, ki tam za ekološke procese ne bi bile sprejemljive.

(4) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo varovale ledenike in prepovedale vsako rabo ledenikov, ki pospešuje njihovo razvrednotenje ali spreminjanje. Pogodbenice na območju ledenikov ne bodo dovolile nadaljnje gradnje infrastrukture v turistične namene.

12. člen

Ukrepi na področju rabe vode

(1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zmanjšale rabo pitne vode za tehnološke namene v industriji, zlasti z ustrežno tarifno politiko. Pripravile bodo akcije za preprečevanje razsipnega ravnanja z vodo in spodbujale ukrepe za zmanjševanje porabe vode.

(2) Pri gradnji vodovodov ter drugih objektov in naprav, ki pomembno vplivajo na okolje, sprejmejo pogodbenice vse potrebne ukrepe, da se zmanjšajo obremenitve prebivalstva in okolja, pri čemer je treba v čim večji meri uporabljati obstoječe strukture in trase ter izboljšati njihovo delovanje. Pogodbenice se zavezujejo, da bodo zmanjšale izgube vode v vodovodnem omrežju.

(3) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo časovno in prostorsko omejile ali prepovedale proizvodnjo snega, če bo to potrebno zaradi zagotavljanja zadostnih količin vode v vodotokih ali zadostnih količin pitne vode.

(4) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo pri gradnji ali obnovi naprav za namakanje predpisale uporabo sistemov, ki omogočajo čim manjšo porabo vode.

13. člen

Ukrepi za varstvo pred škodljivim delovanjem voda

(1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo vodam s pomočjo renaturacijskih ukrepov zagotovile več prostora in s tem omejile nevarnost poplav.

(2) Pogodbenice spodbujajo ukrepe za povečanje ali ponovno vzpostavitev retencijske kapacitete vodnih sistemov, tal in rastlinstva.

(3) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo sprejele ustrezne ukrepe za nadzorovanje in po potrebi povečanje varnosti pregradnih in drugih objektov.

14. člen

Finančna nadomestila

(1) Pogodbenice se zavezujejo, da bodo pri vsakokratnem posegu v alpske vodotoke upoštevale potrebe tamkajšnjega prebivalstva ter lokalnim ali regionalnim teritorialnim skupnostim zagotovile ustrezno nadomestilo za rabo vode.

(2) Pogodbenice določijo skupna merila za nadomestila, namenjena lokalnemu prebivalstvu za opravljene posebne storitve ali morebitne omejitve obstoječih vrst rabe.

15. člen

Dopolnilni ukrepi

Pogodbenice lahko za področje vode sprejmejo poleg ukrepov, predvidenih v tem protokolu, tudi dopolnilne ukrepe.

III. poglavje

Raziskave, izobraževanje in obveščanje

16. člen

Raziskave in opazovanje

(1) Pogodbenice spodbujajo in s tesnim sodelovanjem usklajujejo raziskave in sistematično opazovanje, da bi dosegle cilje tega protokola.

(2) Zlasti se zavzemajo za posebne raziskave na področju voda, ki se bodo odvijale tako, da bodo čim bolj ustrezale dejanskim lokalnim razmeram in bodo vključene v proces določanja in preverjanja ciljev in ukrepov vodne politike, pri čemer se bodo pridobljeni rezultati uporabljali pri izobraževanju in strokovni pomoči za udeležence na področju voda.

(3) Pogodbenice poskrbijo, da se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja zbirajo v skupnem sistemu za stalno opazovanje in informiranje in so na voljo javnosti v okviru veljavne državne ureditve.

(4) Pogodbenice sestavijo za posamezna območja glede na cilje in ukrepe, ki jih opredeljuje ta protokol, primerljiv posnetek stanja v skladu z določbami 7. člena.

(5) Posnetek stanja je treba redno dopolnjevati in vsebovati mora navedbe o še posebej problematičnih temah ali področjih, o učinkovitosti sprejetih ukrepov ali o tistih, ki jih je treba sprejeti.

17. člen

Izobraževanje in obveščanje

(1) Pogodbenice spodbujajo izobraževanje in izpopolnjevanje ter obveščanje javnosti o ciljih, ukrepih in izvajanju tega protokola.

(2) Pogodbenice se zavzemajo zlasti za:

- a) nadaljnji razvoj izobraževanja in izpopolnjevanja ter strokovne pomoči, vključno z varstvom narave in okolja,

- b) obsežno in objektivno obveščanje, ki se ne omejuje le na neposredno prizadete osebe in organe, temveč prek občil dosega tudi najširšo javnost znotraj in zunaj alpskega prostora, da ji tako omogoči poznavanje pomena voda in vzbudi zanimanje zanjo.

IV. poglavje

Izvajanje, nadzor in presojanje

18. člen

Izvajanje

Pogodbenice se zavezujejo, da bodo z ustreznimi ukrepi v okviru veljavne državne ureditve zagotovile izvajanje tega protokola.

19. člen

Nadzor spoštovanja obveznosti

(1) Pogodbenice redno poročajo Stalnemu odboru o ukrepih, ki so jih sprejele na podlagi tega protokola. V poročilih se navede tudi učinkovitost sprejetih ukrepov. Alpska konferenca določi časovno zaporedje poročanja.

(2) Stalni odbor pregleda poročila in pri tem preveri, ali so pogodbenice izpolnile obveznosti iz tega protokola. Od pogodbenic lahko zahteva tudi dodatne informacije ali pa si pridobi informacije iz drugih virov.

(3) Stalni odbor sestavi za Alpsko konferenco poročilo o spoštovanju obveznosti pogodbenic po tem protokolu.

(4) Alpska konferenca se seznani s tem poročilom. Če ugotovi, da se obveznosti ne spoštujejo, lahko sprejme priporočila.

20. člen

Presojanje učinkovitosti določb

(1) Pogodbenice redno preverjajo in presojuje učinkovitost določb, ki jih vsebuje ta protokol. Če je to potrebno za uresničevanje njegovih ciljev, predvidijo sprejem ustreznih sprememb tega protokola.

(2) V okviru veljavne ureditve sodelujejo pri tem presojanju tudi teritorialne skupnosti in nevladne organizacije, ki so dejavne na tem področju.

V. poglavje

Končne določbe

21. člen

Odnos med Alpsko konvencijo in protokolom

- (1) Ta protokol je protokol Alpske konvencije v smislu 2. člena in drugih ustreznih členov konvencije.
- (2) Pogodbenice tega protokola so lahko samo pogodbenice Alpske konvencije. Vsaka odpoved Alpske konvencije velja tudi kot odpoved tega protokola.
- (3) Ko Alpska konferenca odloča o vprašanjih, ki se nanašajo na ta protokol, lahko o njih glasujejo samo pogodbenice tega protokola.

22. člen

Podpis in ratifikacija

- (1) Ta protokol je pogodbenicam Alpske konvencije na voljo za podpis 17. novembra 2004, nato pa od 15. decembra 2004 pri Republiki Avstriji kot depozitarju.
- (2) Za pogodbenice, ki so izrazile soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu, ko so tri države deponirale svoje listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi.
- (3) Za pogodbenice, ki kasneje izrazijo soglasje, da jih ta protokol zavezuje, začne protokol veljati tri mesece po datumu deponiranja listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi. Po začetku veljavnosti spremembe protokola postane vsaka nova pogodbenica tega protokola pogodbenica protokola v spremenjenem besedilu.

23. člen

Notifikacije

Depozitar obvesti v zvezi s tem protokolom vsako državo, navedeno v preambuli, in Evropsko skupnost o:

- a) vsakem podpisu,
- b) deponiranju vsake listine o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi,
- c) vsakem datumu začetka veljavnosti,
- d) vsaki izjavi katere od pogodbenic ali podpisnic,
- e) vsakem obvestilu pogodbenice o odpovedi vključno z datumom, ko le-ta začne veljati.

V potrditev so podpisniki, pravilno pooblaščen v ta namen, podpisali ta protokol.

Sestavljeno 17. novembra 2004 v Garmisch-Partenkirchenu v slovenskem, francoskem, italijanskem in nemškem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako obvezujoča, v enem samem izvorniku, ki je deponiran v arhivu Republike Avstrije. Depozitar posreduje vsaki podpisnici overjen prepis.